

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

- กรมป่าไม้. (2541). สถิติการป่าไม้ของประเทศไทย ปี 2541. กรุงเทพมหานคร: สำนักสารนิเทศ กรมป่าไม้.
- _____. (2544). สถิติการป่าไม้ของประเทศไทย ปี 2544. กรุงเทพมหานคร: สำนักสารนิเทศ กรมป่าไม้.
- กิตติ ประทุมแก้ว. (2532). รายงานการศึกษา เรื่อง การบุกกรุกป่าสงวนแห่งชาติ ศึกษาเฉพาะกรณี ป่าแควระบม-สียัด อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา. ชลบุรี: กมลศิลป์การพิมพ์.
- เกษม จันทร์แก้ว. (2529). การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์. (2549). คำอธิบายกฎหมายอาญา ภาค 1 (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร: จีรรัชการพิมพ์.
- คณิต ณ นคร. (2543). กฎหมายอาญา ภาคทั่วไป. กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน.
- จงเจริญ อนันตริยกุล. (2509). ประมวลปัญหาและทางปฏิบัติตามประมวลกฎหมายที่ดิน เล่ม 1 พุทธศักราช 2497-2509. ชลบุรี: นิติบรรณการ.
- เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง. (2534). วิวัฒนาการของการบุกเบิกที่ดินทำกินในเขตป่า. กรุงเทพมหานคร: สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา.
- ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศาสนต์. (2520). กฎหมายและการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ณรงค์ มหรรณพ รังสิกร อุปพงษ์ และ วิสูตร สมนึก. (2535). “กฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ.” ใน เอกสารการสอนชุดวิชากฎหมายเกี่ยวกับการพัฒนาการป่าไม้ หน่วยที่ 6. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- เทียม คมกฤช. (2514). นโยบายการป่าไม้. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บุญเลิศ อังศิริจินดา และ ชาญณรงค์ ขยันกิจ. (2535). “กฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า.” ใน เอกสารการสอนชุดวิชากฎหมายเกี่ยวกับการพัฒนาการป่าไม้ หน่วยที่ 7. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

- บรรเจิด สิงคะเนติ. (2547). **หลักพื้นฐานของสิทธิเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามรัฐธรรมนูญ** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. (2537). **กฎหมายกับทางเลือกของสังคมไทย**. กรุงเทพมหานคร: นิติธรรม.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. และ นันทชัย เพียรสนอง. (2548). **คำอธิบายวิชากฎหมายรัฐธรรมนูญ**. กรุงเทพมหานคร: สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา.
- ประมุท เพชรสว่าง. (2534). **ป่าไม้กับที่ดินทำกิน: ข้อเท็จจริง ปัญหา และข้อเสนอแนะ**. กรุงเทพมหานคร: สถาบันนโยบายศึกษา สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย.
- นิวัติ เรืองพาณิชย์. (2546). **การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ภาสกร ชุณหะวัณ. (2532). **กฎหมายที่ดิน ตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497 และ กฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับที่ดิน**. กรุงเทพมหานคร: นิติบรรณการ.
- ยีนหยัด ใจสมุทร. (2549). **พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. 2535: คำอธิบายพร้อมคำพิพากษาศาลฎีกาบริบูรณ์จนถึงปัจจุบัน**. กรุงเทพมหานคร: นิติธรรม.
- วนิดา พรไพบูลย์. (2552). **คำอธิบายกฎหมายที่ดินป่าไม้ และการตรวจพิสูจน์สิทธิในที่ดิน**. นนทบุรี: พิมพ์จิตร์.
- วรเจตน์ ภาคีรัตน์. (2549). **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายปกครอง หลักการพื้นฐานของกฎหมายปกครองและการกระทำทางปกครอง** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน.
- วรรณวนาลัย ไพบูลย์ศรีลักษณ์ และ พิทักษ์พนาลี วนศรีเสริมสยาม. (2524). **ป่าไม้จะอยู่ยั่งยืน**. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- วิวัฒน์ คติธรรมนิษฐ์. (บรรณาธิการ). (2536). **สิทธิชุมชน : การกระจายอำนาจจัดการทรัพยากร**. กรุงเทพมหานคร: สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา.
- ศุภาญจน์ รัตนเลิศสุธรรม. (2550). **หลักการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน**. กรุงเทพมหานคร : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- สุธาวัลย์ เสถียรไทย. (ผู้จัดทำ). (2544). **ธรรมาภิบาลการมีส่วนร่วมของประชาชนและกระบวนการด้านสิ่งแวดล้อม**. กรุงเทพมหานคร: สายธาร.
- สุนีย์ มัลลิกมาลัย. (2545). **รัฐธรรมนูญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพิทักษ์รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุริยา ปานแป้น และ อนุวัฒน์ บุญนันท์. (2553). **คู่มือสอบกฎหมายรัฐธรรมนูญ** (พิมพ์ครั้งที่ 2).

กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน.

อภิชัย พันธเสน. (2542). **ทำอย่างไรจึงจะได้ป่าและพื้นที่สีเขียวคืนมา**. กรุงเทพมหานคร:

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อำนาจ วงศ์บัณฑิตย์. (2550). **กฎหมายสิ่งแวดล้อม** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน.

บทความ

กรมป่าไม้. (2551, กันยายน). “112 ปี กรมป่าไม้ “รวมใจเป็นหนึ่ง พลิกฟื้นผืนป่า ถวายพระแม่ของแผ่นดิน” วารสาร ฉบับพิเศษ เนื่องในโอกาส วันสถาปนากรมป่าไม้ครบรอบ 112 ปี.

หน้า 31-33.

ดวงฤทัย เอสะนาชาตัง. (2542, มกราคม-กุมภาพันธ์). “กรมป่าไม้ ความผิดพลาดจากการรวมศูนย์ในเบื้องต้น” วารสารโลกสีเขียว, 7, 6. หน้า 23-24.

คุณิต พานิชพัฒน์. (2542, กรกฎาคม-กันยายน). “ความหมายของคำว่า”ป่าไม้“.” วารสารสักทอง, 24, 3. หน้า 3.

พัฒน์พงษ์ พงษ์นิกร และ สายทิพย์ สุดดีพันธ์. (2544, ธันวาคม). “ปัญหาป่าไม้และที่ดินในเขตป่าอนุรักษ์: มิติทางกระบวนการยุติธรรมและการบังคับใช้กฎหมาย.” วารสารนิติศาสตร์, ปีที่ 31, ฉบับที่ 4. หน้า 720.

บรรเจิด สิงคะเนติ และ สมศักดิ์ นวตระกูลพิสุทธ์. (2542, พฤษภาคม-สิงหาคม). “หลักความได้สัดส่วนตามหลักกฎหมายของเยอรมันและฝรั่งเศส.” วารสารศาลรัฐธรรมนูญ, ปีที่ 1, เล่ม 2. หน้า 47-54.

วิรัตน์ เรืองไชยศรี. (2551, มกราคม-มิถุนายน). “การจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน.” วารสารการจัดการป่าไม้, ปีที่ 2, 3. หน้า 81.

สมยศ เชื้อไทย. (2530, กันยายน). “การกระทำทางปกครอง” วารสารนิติศาสตร์, ปีที่ 17, ฉบับที่ 3. หน้า 60.

วิทยานิพนธ์

- จรีรัตน์ สร้อยเสริมทรัพย์. (2544). **มาตรการทางกฎหมายในการจัดการสวนป่าไม้อย่างยั่งยืนในประเทศไทย.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชานิติศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉลาดาน นิลกำแหง. (2543). **ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินของประชาชนในเขตป่าสงวน.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชานิติศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ประยูทธ ไชยพิณ. (2551). **บทบาทศาลฎีกาต่อการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยทรัพยากรป่าไม้.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชานิติศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พิชญ์สินี ศรีสวัสดิ์. (2549). **มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองและอนุรักษ์ป่าชายเลน.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชานิติศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พินิจ ต้นติวิญญูพงศ์. (2550). **มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองและจัดการความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่อนุรักษ์ตามกฎหมาย: กรณีศึกษาอุทยานแห่งชาติและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าของประเทศไทย.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชานิติศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เพ็ญวิษณุ ศรีชัย. (2549). **ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมไม้สักและไม้ยางในที่ดินของเอกชน.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชานิติศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- มัลลิกา มนต์เสถียร. (2536). **การบังคับใช้กฎหมายเพื่อป้องกันและปราบปรามการบุกรุกป่าสงวนแห่งชาติ.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชานิติศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เรืองศักดิ์ ศักดิ์แสง. (2544). **องค์การบริหารส่วนตำบลกับการกระจายอำนาจการจัดการทรัพยากรป่าไม้.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชานิติศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ศยามล ไกยูรวงศ์. (2538). **ปัญหาทางกฎหมายและนโยบายของการใช้อำนาจรัฐที่เกี่ยวกับการจัดการที่ดินในเขตป่า.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชานิติศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ศรีรัตน์ งามนิตย์. (2550). **หลักความพอสมควรแก่เหตุ: พัฒนาการและการปรับใช้ในระบบกฎหมายไทย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมิต ยอดพรหม. (2548). **มาตรการทางกฎหมายในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สายสาละวิน ช่วยบำรุง. (2549). **การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับป่าไม้ต่อชุมชนบนพื้นที่สูงบริเวณภาคเหนือตอนบน:กรณีศึกษาในเขตพื้นที่อำเภอเชียงดาว-เวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สรรเสริญ อัจจุตมานัส. (2544). **ปัญหาการบุกรุกทำลายป่ากับการแก้ไขโดยวิธีการปฏิรูปที่ดิน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

เอกสารอื่นๆ

- กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. (2551). **รายงานสถานการณ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งของประเทศไทยประจำปี พ.ศ. 2550** (เอกสารเผยแพร่).
- กองกรรมาธิการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. (2540). **รายงานของคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์วุฒิสภา ส่วนที่ 3 พิจารณาศึกษา เรื่อง การจัดการทรัพยากรป่าไม้โดยชุมชนเพื่ออนุรักษ์ป่าต้นน้ำลำธาร**.
- คณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาปัญหาที่ดินและป่าไม้ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ. (2550). **รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับที่ดินและป่าไม้**.
- จงเจริญ กิจสำราญกุล. (ม.ป.ป.). **การฟ้องคดีแพ่งเรียกค่าเสียหายจากการทำลายพื้นที่ป่าไม้** (เอกสารอัดสำเนา).
- คูสิต พานิชพัฒน์. (ม.ป.ป.). **ป่าไม้กับการพัฒนานโยบายความมั่นคงของประเทศ** (เอกสารอัดสำเนา).

สำนักงานแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ. (2552). **แนวทางและวิธีการดำเนินการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ ของคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ** (เอกสารเผยแพร่).

บันทึกข้อตกลงระหว่างกรมที่ดินกับกรมป่าไม้ ว่าด้วยการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ซึ่งเกี่ยวกับเขตป่าไม้ พ.ศ. 2534.

ประดิษฐ์ วนาพิทักษ์. (ม.ป.ป.). **คำอธิบายกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ** (เอกสารอัดสำเนา).

พนัส ทัศนียานนท์ และ คณะ. (2532). **รายงานผลการศึกษาวิจัยกฎหมายสิ่งแวดล้อมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ระยะที่ 1** (รายงานการวิจัย). กรุงเทพมหานคร: สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พนัส ทัศนียานนท์ และ งามวัลย์ ทัศนียานนท์. (2539). “ปัญหาป่าไม้ และ นโยบายของรัฐในการพัฒนาป่าไม้.” ใน **เอกสารการสอนชุดวิชากฎหมายเกี่ยวกับการพัฒนาการป่าไม้ หน่วยที่ 15** นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

พงษ์ศักดิ์ วิทวัสชุตินกุล และวารินทร์ จิระสุขทวีกุล. (2548). **เทคนิคการเป็นพยานศาล:กรณีเรียกค่าเสียหายจากการทำลายป่าต้นน้ำ** (เอกสารเผยแพร่ที่ 9/2548).

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2530 เรื่อง การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตพื้นที่ป่าชายเลนประเทศไทย.

เรื่องเสร็จความเห็นทางกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ 214/2538.

เรื่องเสร็จความเห็นทางกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ 415/2544.

เรื่องเสร็จความเห็นทางกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ 22/2546.

เรื่องเสร็จความเห็นทางกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ 251/2550.

วรเจตน์ ภาคีรัตน์. (2551). **หลักนิติรัฐ**. เอกสารประกอบการบรรยาย วิชาทฤษฎีและหลักกฎหมายมหาชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2551 (เอกสารอัดสำเนา).

วีรวัฒน์ ปุกสุสโร และ วัฒน์ ทาบึงกาฬ. “รัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อม และบทบาทของประชาชนในการพิทักษ์สิ่งแวดล้อม.” **สิ่งแวดล้อมในรัฐธรรมนูญแปลงแนวคิดสู่ปฏิบัติ**. เอกสารประกอบการสัมมนา กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม.

อภิญา เลื่อนฉวี. (2547). **มาตรการทางกฎหมายในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ: ศึกษาเฉพาะกรณีอุทยานแห่งชาติ** (รายงานการวิจัย). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

กฎหมาย

กฎกระทรวง ฉบับที่ 43 (พ.ศ. 2537) ออกตามความใน พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมาย
ที่ดิน พ.ศ. 2497.

กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2545.

กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2551.

กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการ กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช กระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2547.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550.

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการแก้ไขปัญหาคาการบุกรุกที่ดินของรัฐ พ.ศ. 2545.

พระราชกฤษฎีกา โอนกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ไปเป็นกรมป่าไม้ กระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ ปรับปรุงอำนาจหน้าที่ และ กิจการของกรม
ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมป่าไม้ และ กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่า และพันธุ์
พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2546.

พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518.

พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2518.

พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484.

พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507.

พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539.

พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535.

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535.

พระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. 2535.

พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497.

พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504.

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมและรักษาป่าสงวน
แห่งชาติ ป่าเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่.

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ตาม
พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484.

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ตาม
พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507.

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติสงวน
และคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2503.

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติสงวน
และคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535.

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ตาม
พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504.

ประมวลกฎหมายที่ดิน.

ประมวลกฎหมายอาญา.

สารสนเทศจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2553). ข้อมูลสำคัญกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม สืบค้นเมื่อ 5 กุมภาพันธ์ 2553, จาก

http://appserver.mnre.go.th/web_application/information/.

กรมป่าไม้. (2553). นโยบายป่าไม้แห่งชาติ. สืบค้นเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2553, จาก

[http://www.forest.go.th/forestfarm1/farm/web/index.php?option=com_content
&view=article&id=304&Itemid=413&lang=th](http://www.forest.go.th/forestfarm1/farm/web/index.php?option=com_content&view=article&id=304&Itemid=413&lang=th).

_____. (2553). สถิติการป่าไม้ของประเทศไทย 2550. สืบค้นเมื่อ 5 กุมภาพันธ์ 2553, จาก

<http://www.forest.go.th/stat/stat50/stat2550.htm>.

วรเจตน์ ภาคีรัตน์. (2553). หลักนิติรัฐและหลักนิติธรรม. สืบค้นเมื่อ 24 กันยายน 2553, จาก

<http://www.enlightened-jurists.com/page/77>.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2553). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ. สืบค้นเมื่อ 5 กุมภาพันธ์ 2553, จาก

<http://www.nesdb.go.th/Default.aspx?tabid=62>.

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2553). นโยบายและแผนการ
ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ. สืบค้นเมื่อ 5 กุมภาพันธ์ 2553, จาก

http://www.onep.go.th/index.php?option=com_content&task=view&id=79&Itemid=64.

_____. (2553). แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2550 – 2554. สืบค้นเมื่อ 5 กุมภาพันธ์
2553, จาก

[http://www.onep.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=78:-2550-2554&catid=46:-2550-2554&Itemid=63.](http://www.onep.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=78:-2550-2554&catid=46:-2550-2554&Itemid=63)

ภาคผนวก

ประมวลกฎหมายป่าไม้(ร่าง)

บทเบ็ดเสร็จทั่วไป

(ผู้เขียนขอเสนอให้นำบทนิยามศัพท์ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. 2535 มาบัญญัติรวมไว้ในบทนี้ ในที่นี้ผู้เขียนได้รวบรวมเฉพาะตามประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องเท่านั้น)

มาตรา ๑ ในประมวลกฎหมายนี้

“ป่า” หมายความว่า ผืนแผ่นดินทั้งหมดที่พฤษชาติขึ้นรวมกันอยู่ โดยมีไม้ยืนต้นทุกขนาดเป็นส่วนประกอบที่สำคัญไม่ว่าในที่นั้นจะมีการทำไม้หรือไม่ พื้นที่เช่นนี้สามารถที่จะทำการผลิตไม้ได้หรือไม่ก็มีอิทธิพลต่อลมฟ้าอากาศในท้องถิ่นหรือในการควบคุมรักษาต้นน้ำลำธาร ทั้งนี้รวมถึงพื้นที่ที่ป่าไม้ได้ถูกแผ้วถางตัดฟันลงหมด หรือได้ถูกเผาไปใหม่ ๆ เพื่อจะทำการปลูกสร้างป่าขึ้นใหม่ในไม่ช้า แต่ไม่หมายความรวมถึงป่าละเมาะ หนุ่มต้น ไม้ที่ขึ้นอยู่นอกบริเวณป่า เช่น ตามหัวไร่ปลายนา หรือต้น ไม้ที่ปลูกไว้ตามข้างถนน ที่ดินทางเกษตรกรรม สวนผลไม้ สวนยางพารา และในสวนสาธารณะ

“ที่ดิน” หมายความว่า พื้นที่ดินทั่วไป และให้หมายความรวมถึง ภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บาง ลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะและที่ชายทะเลด้วย

“ป่าสงวนแห่งชาติ” หมายความว่า ป่าซึ่งกำหนดขึ้นเพื่อประโยชน์ในการรักษาสภาพป่าไม้ ของป่าหรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น

“อุทยานแห่งชาติ” หมายความว่า ป่าหรือที่ดินซึ่งกำหนดขึ้นเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองพื้นที่ซึ่งมีสภาพธรรมชาติเป็นที่น่าสนใจ ให้คงอยู่ในสภาพธรรมชาติเดิมเพื่อสงวนไว้ให้เป็นประโยชน์แก่การศึกษาและรื่นรมย์ของประชาชน

“เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า” หมายความว่า ป่าหรือที่ดินซึ่งกำหนดขึ้นเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองพื้นที่ให้เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าโดยปลอดภัยเพื่อรักษาไว้ซึ่งพันธุ์สัตว์ป่า

“เขตห้ามล่าสัตว์ป่า” หมายความว่า ป่าหรือที่ดินซึ่งกำหนดขึ้นเพื่อประโยชน์ในการห้ามล่าสัตว์ป่าบางชนิดหรือบางประเภท เก็บหรือทำอันตรายแก่รังของสัตว์ป่านั้น

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

บรรพ ๑ ไม้และของป่า

(ผู้เขียนขอเสนอให้นำบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 มาบัญญัติรวมไว้ในบรรพนี้ โดยยกเลิกความผิดและโทษตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 มาตรา 54 และ มาตรา 72 ตี)

บรรพ ๒ เขตพื้นที่ป่าไม้

(ผู้เขียนขอเสนอให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดเขตพื้นที่ป่าไม้ มาตรการทางกฎหมายตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 มาบัญญัติรวมไว้ในบรรพนี้ และได้ตัดบางมาตราที่เกี่ยวกับการอนุญาตทำไม้หรือเก็บหาของป่าโดยผู้เขียนเห็นว่าควรรวบรวมไว้ในบรรพ ๑ ไม้และของป่า)

มาตรา ๒ ในการกำหนดเขตพื้นที่ป่าไม้ ให้กระทำได้เฉพาะเพื่อการจัดการตามความมุ่งหมายแห่งประมวลกฎหมายนี้ โดยออกกฎกระทรวงซึ่งต้องมีการสำรวจพื้นที่ จัดทำเพิ่มข้อมูลรายละเอียดของพื้นที่นั้นแนบท้ายกฎกระทรวงด้วย

การเปลี่ยนแปลงเขตหรือการเพิกถอนเขตพื้นที่ป่าไม้ใด ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้กระทำได้โดยวิธีการเดียวกันกับวรรคแรก

มาตรา ๓ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดให้มีหลักเขตและป้ายหรือเครื่องหมายอื่นแสดงแนวเขตพื้นที่ไว้อย่างชัดเจน

มาตรา ๔ ให้ปิดประกาศสำเนากฎกระทรวงและเพิ่มข้อมูลรายละเอียดของพื้นที่ป่าไม้นั้นไว้ ณ ที่ทำการอำเภอหรือกิ่งอำเภอท้องที่ ที่ทำการกำนันท้องที่และที่เปิดเผยเห็นได้ง่ายในหมู่บ้านท้องที่นั้น

มาตรา ๕ เมื่อได้กำหนดเขตพื้นที่ป่าไม้แล้วให้มีกรรมการสำหรับพื้นที่นั้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยผู้แทนกรมป่าไม้ ผู้แทนกรมการปกครอง ผู้แทนกรมที่ดินและกรรมการอื่นอีกสองคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง ให้คณะกรรมการดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ควบคุมให้การเป็นไปตามมาตรา ๓ และมาตรา ๔

(๒) ดำเนินการสอบสวน และวินิจฉัยคำร้องตามมาตรา ๘

(๓) มีหนังสือเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องในการสอบสวน
ตามมาตรา ๘

(๔) ตั้งอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการ
มอบหมาย

(๕) ให้คำปรึกษาต่อรัฐมนตรีในเรื่อง การกำหนดเขตพื้นที่ป่าไม้ และการขยายหรือการ
เพิกถอนเขตพื้นที่ป่าไม้ การคุ้มครองและดูแลรักษาเขตพื้นที่ป่าไม้ หรือเรื่องที่รัฐมนตรีปรึกษา

มาตรา ๖ การประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่ต่ำกว่ากึ่งจำนวนของ
กรรมการทั้งหมดจึงเป็นองค์ประชุม และให้คณะกรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานแห่ง
ที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธาน
แห่งที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๗ บุคคลใดซึ่งการกำหนดเขตพื้นที่ป่าไม้กระทบถึงสิทธิหรือการกำหนดเขต
พื้นที่นั้น ไม่มีความเหมาะสมจำเป็น มีสิทธิยื่นคำร้องต่อนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้า
ประจำกิ่งอำเภอท้องที่

คำร้องดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่ง
อำเภอท้องที่ส่งต่อไปยังคณะกรรมการโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๘ เมื่อคณะกรรมการได้รับคำร้องแล้ว ให้สอบสวนตามคำร้องนั้น และให้มี
อำนาจออกคำสั่งอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้อยู่อาศัยหรือทำประโยชน์ กำหนดค่าทดแทนหรือมี

คำสั่งอย่างใดตามที่เห็นสมควรเพื่อให้การจัดการพื้นที่นั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์อย่างยั่งยืน โดยคำนึงถึง สภาพพื้นที่ ผลกระทบต่อป่านั้นและเหตุปัจจัยอื่นแล้ว

ผู้ร้องมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๘ ในกรณีที่ว่าส่วนราชการและองค์การของรัฐมีความประสงค์จะใช้พื้นที่ป่าไม้เป็นสถานที่ปฏิบัติงานหรือเพื่อประโยชน์ของรัฐอย่างอื่นให้อธิบดีโดยอนุมัติรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดบริเวณดังกล่าวเป็นบริเวณที่ทางราชการใช้ประโยชน์ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด โดยอนุมัติรัฐมนตรีและในบริเวณดังกล่าวมิให้นำมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๘ มาใช้บังคับแก่การที่ส่วนราชการหรือองค์การนั้นๆ จำเป็นต้องกระทำเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงานเพื่อใช้ประโยชน์ในพื้นที่นั้น

มาตรา ๑๐ ในเขตพื้นที่ป่าไม้ ห้ามมิให้บุคคลใดยึดถือครอบครองทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า ทำไม้ เก็บหาของป่า หรือกระทำด้วยประการใดๆ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพพื้นที่ป่าไม้นั้น เว้นแต่ มีอำนาจกระทำได้ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเขตพื้นที่ป่าไม้นั้น

มาตรา ๑๑ ภายในเขตอุทยานแห่งชาติ บุคคลซึ่งเข้าไปในเขตพื้นที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้สั่งให้ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติของรัฐมนตรีและห้ามมิให้บุคคลใด

- (๑) ยึดถือหรือครอบครองที่ดิน รวมตลอดถึงก่อกำสร้าง แผ้วถาง หรือเผาป่า
- (๒) เก็บหา นำ ออกไป ทำ ด้วยประการใดๆ ให้เป็นอันตราย หรือทำให้เสื่อมสภาพ ซึ่งไม้ ยาง ไม้ น้ำมันยาง น้ำมันสน แร่หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น
- (๓) นำสัตว์ออกไป หรือทำด้วยประการใดๆ ให้เป็นอันตรายแก่สัตว์
- (๔) ทำด้วยประการใดๆ ให้เป็นอันตรายหรือทำให้เสื่อมสภาพแก่ดิน หิน กรวด หรือทราย
- (๕) เปลี่ยนแปลงทางน้ำหรือทำให้น้ำในลำน้ำ ลำห้วย หนอง บึง ท่วมทันหรือเหือดแห้ง
- (๖) ปิดหรือทำให้กีดขวางแก่ทางน้ำหรือทางบก

(๑) เก็บหา นำออกไป ทำด้วยประการใดๆ ให้เป็นอันตราย หรือทำให้เสื่อมสภาพ ซึ่งกล้วยไม้ น้ำผึ้ง ครั่ง ถ่านไม้ เปลือกไม้ หรือมูลค้างคาว

(๒) เก็บ หรือทำด้วยประการใดๆ ให้เป็นอันตรายแก่ดอกไม้ ใบไม้ หรือผลไม้

(๓) นำยานพาหนะเข้าออกหรือขับขี่ยานพาหนะในทางที่มีได้จัดไว้เพื่อการนั้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

(๔) นำอากาศยานขึ้นลงในที่ที่มีได้จัดไว้เพื่อการนั้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

(๕) นำหรือปล่อยปลุสัตว์เข้าไป

(๖) นำสัตว์เลี้ยงหรือสัตว์พาหนะเข้าไป เว้นแต่จะได้ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด โดยอนุมัติของรัฐมนตรี

(๗) เข้าไปดำเนินการใดๆ เพื่อหาผลประโยชน์ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

(๘) ปิดประกาศ โฆษณา หรือขีดเขียนในที่ต่างๆ

(๙) นำเครื่องมือสำหรับล่าสัตว์หรือจับสัตว์ หรืออาวุธใดๆ เข้าไป เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ และปฏิบัติตามเงื่อนไขซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้อนุญาตนั้นกำหนดไว้

(๑๐) ยิงปืน ทำให้เกิดระเบิดซึ่งวัตถุระเบิด หรือจุดดอกไม้เพลิง

(๑๑) ส่งเสียงอื้อฉาวหรือกระทำการอันอันเป็นการรบกวน หรือเป็นที่เดือดร้อนรำคาญแก่คนหรือสัตว์

(๑๒) ทิ้งขยะมูลฝอยหรือสิ่งต่างๆ ในที่ที่มีได้จัดไว้เพื่อการนั้น

(๑๓) ทิ้งสิ่งที่เป็นเชื้อเพลิงซึ่งอาจทำให้เกิดเพลิง

มาตรา ๑๒ ถ้าเห็นเป็นการสมควรให้ประชาชนชำระเงิน เนื่องในการที่พนักงานเจ้าหน้าที่ให้บริการหรือให้ความสะดวกต่างๆ ในอุทยานแห่งชาติ หรือให้บุคคลใดเสียค่าธรรมเนียมหรือค่าตอบแทนสำหรับการที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการหรือพักอาศัยอยู่ในอุทยานแห่งชาติ อธิบดีมีอำนาจกำหนดอัตราและวางระเบียบเกี่ยวกับการเก็บค่าบริการค่าธรรมเนียมหรือค่าตอบแทนดังกล่าวได้ ทั้งนี้โดยอนุมัติของรัฐมนตรี

เงินที่เก็บได้ตามวรรคก่อน เงินที่มีผู้บริจาคเพื่อบำรุงอุทยานแห่งชาติ เงินค่าปรับที่พนักงานเจ้าหน้าที่เปรียบเทียบ และเงินรายได้อื่นๆ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีอากรใดๆ และเก็บรักษาไว้ใช้จ่ายในการบำรุงรักษาอุทยานแห่งชาติ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติของรัฐมนตรี

มาตรา ๑๓ นอกจากพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานอื่นใดซึ่งต้องเข้าไปปฏิบัติการตามหน้าที่ ห้ามมิให้ผู้ใดเข้าไปในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าไปในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๔ ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ห้ามมิให้ผู้ใดยึดถือหรือครอบครองที่ดินหรือปลูกหรือก่อสร้างสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือตัด โค่น เผ้วถาง เผา หรือทำลายต้นไม้หรือพฤษชาติอื่น หรือขุดหาแร่ ดิน หิน หรือเลี้ยงสัตว์ หรือปล่อยสัตว์หรือสัตว์ป่า หรือเปลี่ยนแปลงทางน้ำหรือทำให้น้ำในลำน้ำ ลำห้วย หนอง บึง ท่วมท้น เหือดแห้ง เป็นพิษ หรือเป็นอันตรายต่อสัตว์ป่า

ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องปฏิบัติการเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง ดูแล รักษาหรือบำรุงเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เพื่อการเพาะพันธุ์ การศึกษาหรือวิจัยทางวิชาการ เพื่ออำนวยความสะดวกในการให้การศึกษาหรือการพักผ่อนหย่อนใจ หรืออำนวยความสะดวก หรือให้ความรู้แก่ประชาชน ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้พนักงานเจ้าหน้าที่ แล้วแต่กรณี กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าได้ ทั้งนี้ ตาม ระเบียบที่อธิบดีกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าแห่งชาติ

มาตรา ๑๕ การจัดการกับไม้หรือพฤษชาติอื่นที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ตัด โค่นหรือเผ้วถาง ตามความในมาตราก่อน ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าแห่งชาติ

มาตรา ๑๖ ในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าชนิดหรือประเภทใด ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้

- (๑) ล่าสัตว์ป่าชนิดหรือประเภทนั้น
- (๒) เก็บหรือทำอันตรายแก่รังของสัตว์ป่าซึ่งห้ามมิให้ล่า

(๓) ยึดถือครอบครองที่ดิน หรือตัด โคน แผลวถาง เผา ทำลายต้นไม้ หรือพฤษชาติอื่น หรือขุดหาแร่ ดิน หิน หรือเลี้ยงสัตว์ หรือเปลี่ยนแปลงทางน้ำ หรือทำให้น้ำในลำน้ำลำห้วย หนอง บึง ท่วมทัน เหือดแห้ง เป็นพิษ หรือเป็นอันตรายต่อสัตว์ป่า เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจาก อธิบดี หรือเมื่ออธิบดีได้ประกาศอนุญาตไว้เป็นคราวๆ ในเขตห้ามล่าแห่งหนึ่งแห่งใด โดยเฉพาะ

ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานอื่นใดมีความจำเป็นต้องปฏิบัติการตาม กฎหมาย หรือปฏิบัติการเพื่อประโยชน์ในการศึกษาหรือวิจัยทางวิชาการในเขตห้ามล่าสัตว์ป่า พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานนั้นต้องปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด โดยความเห็นชอบ ของคณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าแห่งชาติ

มาตรา ๑๗ การทำไม้หรือการเก็บหาของป่าในเขตพื้นที่ป่าไม้ให้กระทำได้เมื่อได้รับ ใบอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามกฎหมายนี้

มาตรา ๑๘ อธิบดีโดยอนุมัติรัฐมนตรีมีอำนาจอนุญาตให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดเข้าทำ ประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตพื้นที่ป่าไม้ได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด โดย อนุมัติรัฐมนตรี ทั้งต้องคำนึงถึงสภาพ ประเภทของพื้นที่และการจัดการพื้นที่อย่างยั่งยืน ในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) การเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยคราวละไม่น้อยกว่าห้าปีแต่ไม่เกินสามสิบปี ใน กรณีที่ผู้ได้รับอนุญาตเป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ จะ อนุญาตโดยให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมทั้งหมดหรือบางส่วนตามที่เห็นสมควรก็ได้

(๒) การเข้าทำประโยชน์เกี่ยวกับการทำเหมืองแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่คราวละไม่เกิน สิบปี โดยให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องขอรับใบอนุญาตเก็บหาของป่าและไม่ต้องเสียค่าภาคหลวงของป่า ตามกฎหมายนี้สำหรับแร่ ดินขาว หรือหิน แล้วยแต่กรณี

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่บุคคลซึ่งได้รับอนุญาตถึงแก่ความตาย ให้บุคคลในครอบครัวซึ่ง อาศัยอยู่กับผู้ได้รับอนุญาตมีสิทธิอยู่อาศัยหรือทำประโยชน์ในที่ดินนั้นต่อไปได้ แต่ไม่เกินหนึ่งร้อย แปดสิบวันนับแต่วันที่ผู้ได้รับอนุญาตถึงแก่ความตาย

ถ้าสามี ภรรยา บุตรคนหนึ่งคนใดหรือบุคคลในครอบครัวซึ่งอาศัยอยู่กับผู้ได้รับ อนุญาตและผู้ได้รับอนุญาตได้ระบุไว้เป็นหนังสือตามแบบที่อธิบดีกำหนดให้เป็นผู้สืบสิทธิและ หน้าที่ของตนประสงค์จะอยู่อาศัยหรือทำประโยชน์ในที่ดินนั้นต่อไป ให้ยื่นคำขออนุญาตต่ออธิบดี

หรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ผู้ได้รับอนุญาตถึงแก่ความตาย
เมื่อได้ยื่นคำขออนุญาตตามวรรคสองแล้ว ให้บุคคลตามวรรคหนึ่งอยู่อาศัยหรือทำ
ประโยชน์ต่อไปได้ตามที่อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายอนุญาต

มาตรา ๒๐ เพื่อประโยชน์ในการศึกษาหรือวิจัยทางวิชาการ อธิบดีมีอำนาจอนุญาตเป็น
หนังสือแก่กระทรวง ทบวง กรมหรือบุคคลอื่นใดให้กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดในเขตพื้นที่ป่าไม้
ได้ ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี และเมื่อรัฐมนตรีเห็นสมควรจะสั่งยกเว้น
ค่าธรรมเนียม ค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่าก็ได้

มาตรา ๒๑ อธิบดีมีอำนาจออกระเบียบการใช้ประโยชน์ในเขตพื้นที่ป่าไม้ได้ โดย
คำนึงถึงสภาพ ประเภทของพื้นที่ การจัดการพื้นที่อย่างยั่งยืนและประกาศในราชกิจจานุเบกษา ใน
เรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การเข้าไป การผ่านหรือการใช้ทาง

(๒) การนำหรือปล่อยสัตว์เลี้ยงเข้าไป

ระเบียบตามวรรคหนึ่ง จะใช้บังคับในเขตพื้นที่ใดให้ประกาศ ณ ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำ
การกำนัน และที่ทำการผู้ใหญ่บ้านในท้องที่นั้นตั้งอยู่

มาตรา ๒๒ เพื่อประโยชน์ในการควบคุม ดูแล รักษาหรือบำรุงพื้นที่ป่าไม้แต่ละ
ประเภท อธิบดีมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้พนักงานเจ้าหน้าที่กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดในเขต
พื้นที่ป่าไม้ที่ตนรับผิดชอบได้

มาตรา ๒๓ ให้คณะกรรมการมีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) สั่งให้ผู้หนึ่งผู้ใดออกจากป่าหรือให้งดเว้นการกระทำใด ๆ ในเขตพื้นที่ป่าไม้ ใน
กรณีที่มีข้อเท็จจริงปรากฏหรือเหตุอันควรสงสัยว่า มีการกระทำผิดตามบรรพนี้

(๒) สั่งเป็นหนังสือให้ผู้กระทำผิดต่อบรรพนี้รื้อถอน แก้ไขหรือทำประการอื่นใดแก่สิ่ง
ที่เป็นอันตราย หรือสิ่งที่ทำให้เสื่อมสภาพในเขตพื้นที่ป่าไม้ ภายในเวลาที่กำหนดให้

(๓) ยึด ทำลาย รื้อถอน แก้ไขหรือทำประการอื่นเมื่อผู้กระทำผิดไม่ปฏิบัติตาม (๒) ไม่
ปรากฏตัวผู้กระทำผิดหรือรู้ตัวผู้กระทำผิดแต่หาตัวไม่พบ

ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติกรอย่างหนึ่งอย่างใดดังกล่าว และได้เสียค่าใช้จ่ายเพื่อ
การนั้น ให้ผู้กระทำผิดชดใช้หรือออกค่าใช้จ่ายนั้นทั้งหมด หรือให้พนักงานเจ้าหน้าที่นำทรัพย์สินที่

ยึดไว้ได้ออกขายทอดตลาดหรือขายโดยวิธีอื่นตามที่เห็นสมควร เพื่อชดใช้ค่าใช้จ่ามนั้น และให้นำความในมาตรา ๑๓๒๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่เงินที่ได้จากการขายทรัพย์สินนั้นโดยอนุโลม

(๔) ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดที่เห็นสมควร ทั้งนี้ เพื่อป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายแก่เขตพื้นที่ป่าไม้ในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉิน

บรรพ ๓ สวนป่า

(ผู้เขียนขอเสนอให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดการพื้นที่สวนป่า ตามพระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. 2535 มาบัญญัติรวมไว้ในบรรพนี้)

บรรพ ๔ สัตว์ป่า

(ผู้เขียนขอเสนอให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการคุ้มครองสัตว์ป่าตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 มาบัญญัติรวมไว้ในบรรพนี้ และนำบทบัญญัติในหมวด 6 บริเวณและสถานที่ห้ามล่าสัตว์ป่า ยกเว้น มาตรา 36 และมาตรา 41 มารวมไว้ในบรรพ 2 เขตพื้นที่ป่าไม้)

บรรพ ๕ บทกำหนดโทษ

(ผู้เขียนขอเสนอให้นำโทษตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. 2535 มาบัญญัติรวมไว้ในบทนี้ ในที่นี้ผู้เขียนได้รวบรวมเฉพาะตามประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องเท่านั้น)

มาตรา ๒๔ การจับกุม ปรามปรามผู้กระทำความผิดตามบรรพนี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๒๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๐ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงห้าปีและปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงห้าหมื่นบาท

ในกรณีความผิดตามมาตรานี้ ถ้าได้กระทำเป็นเนื้อที่เกินยี่สิบห้าไร่หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่

(๑) ไม้สัก ไม้ยาง ไม้สนเขา หรือไม้หวงห้ามประเภท ข. ตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ หรือ

(๒) ไม้อื่นเป็นต้นหรือเป็นท่อนอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือทั้งสองอย่างรวมกันเกินสี่สิบต้น หรือท่อน หรือรวมปริมาตรไม่เกินสี่ลูกบาศก์เมตร หรือ

(๓) ต้นน้ำลำธาร

ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท

ในกรณีที่มีคำพิพากษาชี้ขาดว่าบุคคลใดกระทำความผิดตามมาตรา ๑๑ ถ้าปรากฏว่าบุคคลนั้นได้ยึดถือครอบครองที่ดินในเขตพื้นที่ป่าไม้ ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้กระทำผิด คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน และบริวารของผู้กระทำผิด ออกจากเขตพื้นที่ป่าไม้ได้ด้วย

มาตรา ๒๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๑ (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๑ วรรคแรกหรือ (๖) (๗) (๘) (๑๐) (๑๑) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๑ (๒) (๓) (๔) หรือ (๗) ถ้าปรากฏว่าสัตว์หรือทรัพย์สินที่เก็บหาหรือนำออกมีราคาเพียงเล็กน้อย หรือความเสียหายที่เกิดขึ้นมีเพียงเล็กน้อย ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๒๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๑ (๘) (๑๒) (๑๓) (๑๔) (๑๕) (๑๖) (๑๗) (๑๘) หรือ (๑๙) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๓๐ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๖ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ศาลพิพากษาว่าผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา ๑๔ ถ้าปรากฏว่าผู้นั้นได้ยึดถือครอบครองทำประโยชน์ หรืออยู่อาศัยในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าที่ตนได้กระทำความผิด ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้กระทำความผิด คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน และบริวารของผู้กระทำความผิดออกไปจากเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่านั้นได้

การจัดการกับไม้หรือพฤษชาติอื่นที่ผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่งได้ตัดโค่น หรือแผ้วถางลงไว้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด โดยความเห็นชอบของ

คณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าแห่งชาติ แต่ระเบียบดังกล่าวจะกำหนดให้จำหน่ายให้บุคคลอื่นใดที่มีส่วนราชการมิได้

มาตรา ๓๑ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๖ เป็นนิติบุคคล กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าการกระทำนั้นตนมิได้มีส่วนรู้เห็นหรือยินยอมด้วย

มาตรา ๓๒ บรรดาความผิดตามมาตรา ๒๗ หรือมีโทษปรับสถานเดียว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเปรียบเทียบได้ และเมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๓๓ ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ซึ่งหลักเขต ป้าย หรือเครื่องหมายอื่นใดที่จัดให้มีขึ้นตามบรรพนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๔ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา ๒๑ หรือขัดคำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามมาตรา ๒๓ (๑) หรือ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๕ ผู้ใดรับไว้ด้วยประการใด ซ่อนเร้น จำหน่าย หรือช่วยพาเอาไปเสียซึ่งไม้หรือของป่าที่ตนรู้อยู่แล้วว่า เป็นไม้หรือของป่าที่มีผู้ได้มาโดยการกระทำ ผิดตามกฎหมายนี้ ต้องระวางโทษเสมือนเป็นตัวการในการกระทำผิดนั้น

มาตรา ๓๖ บรรดาไม้ ของป่า เครื่องมือ เครื่องใช้ อาวุธ สัตว์พาหนะ ยานพาหนะ หรือเครื่องจักรกลใด ๆ ซึ่งบุคคลใช้หรือได้มาโดยการกระทำผิดตามบรรพนี้ ให้ริบเสียทั้งสิ้น โดยไม่คำนึงว่าเป็นของผู้กระทำผิดและมีผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาของศาลหรือไม่

ในเขตอุทยานแห่งชาติเฉพาะบรรดาอาวุธ เครื่องมือ เครื่องใช้และยานพาหนะใดๆ ซึ่งบุคคลได้ใช้ในการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๑ (๑) ฐานแคว่ถางหรือเผาป่า หรือตามมาตรา ๑๑ (๒) ฐานทำให้เป็นอันตราย หรือทำให้เสื่อมสภาพซึ่งไม้ หรือตามมาตรา ๑๑ (๓) ฐานทำให้เป็นอันตรายต่อสัตว์ หรือตามมาตรา ๑๑ (๔) ฐานทำให้เป็นอันตราย หรือเสื่อมสภาพแก่ดิน หินกรวดหรือทราย ให้ริบเสียทั้งสิ้น โดยไม่ต้องคำนึงว่าเป็นของผู้กระทำความผิดและมีผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาของศาลหรือไม่

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล

นายอดิศร กุลวิทิต

วัน เดือน ปี เกิด

4 ธันวาคม 2522

ที่อยู่

82 ซอยพหลโยธิน53/6 ถนนพหลโยธิน
แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร

ประวัติการศึกษา

อักษรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภูมิศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2547
นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ปีการศึกษา 2548
เนติบัณฑิตไทย สมัยที่ 59

